

Metamorfozy społeczne

Studia i materiały do dziejów społecznych Polski 1914–1918

Redaktor naukowa
Katarzyna Sierakowska

20

Instytut Historii PAN

METAMORFOZY SPOŁECZNE

20

METAMORFOZY SPOŁECZNE

20

Studia i materiały do dziejów społecznych Polski 1914–1918

Redaktor naukowa
Katarzyna Sierakowska

Instytut Historii PAN
Warszawa 2018

Recenzenci
prof. dr hab. Tomasz Schramm
prof. dr hab. Andrzej Szwarc

Redakcja i korekta
Anna Mędrzecka
Konrad Byzdra

Opracowanie graficzne
Marcin Pisarek

Projekt okładki
Dariusz Górski

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

ISBN 978-83-65880-29-1

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki
i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
z projektu realizowanego w latach 2014–2018

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Wydanie I, Warszawa 2018

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
22 831 02 61-62, w. 44
www.ihpan.edu.pl
<http://ksiegarnia-ihpan.edu.pl>
wydawnictwo@ihpan.edu.pl

Druk i oprawa
Fabryka Druku

Spis treści

Wstęp (<i>Katarzyna Sierakowska</i>)	7
--	---

Społeczeństwo podczas wojny

Mateusz Rodak , Zjawisko bandytyzmu na ziemiach byłego Królestwa Polskiego w latach 1914–1918	15
Katarzyna Sierakowska , Kobiety o wojnie i kobietach – ziemie polskie 1914–1918	45
Karolina Filipowska , Żydzi w Poznańskim w latach I wojny światowej – stan badań, źródła i postulaty badawcze.	65
Oleh Razyhrayev , Organizacje społeczne na Wołyniu w czasie I wojny światowej: struktura, zadania, formy aktywności	85
Maksym Potapenko , Wyjazdy Polaków z Państwa Ukraińskiego do Królestwa Polskiego (kwiecień–listopad 1918 r.)	117

Życie w miastach w warunkach wojennych

Joanna Nalewajko-Kulikov , „Obrazki z warszawskiego życia”. Codzienność Warszawy na łamach prasy jidysz w pierwszym okresie wojny (do 5 sierpnia 1915 r.)	147
Małgorzata Przeniosło , Społeczeństwo Wilna w latach I wojny światowej	167
Ewa Nizińska , Postawy i nastroje społeczne samborzan podczas I wojny światowej.	201
Tomasz Pudłocki , Elity Przemysła po upadku Twierdzy (1915–1918)	231
Alexander Watson , Kształtowanie się narodu, upadek społeczności lokalnej: Kraków w czasie wojny, 1914–1918	259

Skutki i pamięć wojny

Marek Przeniosło , Straty i zniszczenia wojenne na terenach wiejskich i małopomieszczyńskich Królestwa Polskiego w latach 1914–1918	287
Bartosz Ogórek , Terytorialne zróżnicowanie demograficznych skutków I wojny światowej w populacji II Rzeczypospolitej.	305
Łukasz Pawłowski , Obraz ziem polskich czasu Wielkiej Wojny w powieści lat 1914–1923	329
Anna Landau-Czajka , Kształtowanie (nie)pamięci. Wielka Wojna w podręcznikach okresu międzywojennego	371
Informacje o autorach	389

